

משנה

משנה זו ממשיכה לבאר את השיעורים שחייבים על הוצאתם מרשות לרשות בשבת: המוציא עצם, שיעורו כרי לעשות ממנו תרנגול – כף קטנה. רבי יהודה אומר, שיעורו כרי לעשות ממנו חף – מנעול.

המוציא זבובית, שיעורו כרי לגרור בו את ראש הפרפר – עץ קטן שראשו חוד. המוציא צרור – חתיכת עץ קטנה או אבק, שיעורו כרי לזרוק בעוף להבריתו. רבי אלעזר בר יעקב אומר, שיעורו כרי לזרוק בבהמה להבריתה, משום שאין אדם טורח ליטול צרור כדי להבריה עוף, כיון שיכול להבריתו בהשמעת קול, ולכן שיעורו הראוי להבריה עוף אינו חשוב.

גמרא

שנינו במשנה: המוציא עצם, שיעורו כדי לעשות ממנו כף קטנה. רבי יהודה אומר, כדי לעשות ממנו חף. מקשה הגמרא: למה אמר – האם ניתן לומר דשיעורא דרבי יהודה נפיש – שהשיעור של רבי יהודה גדול מהשיעור שאמרו רבנן, הא קיימא לן דשיעורא דרבי יהודה נפיש – הרי מקובל בידינו ששיעורם של רבנן גדול יותר.

מתרצת הגמרא: אמר עולא, 'חף' היינו חפי פותחת – שני המנעול העשויים מעצם, ולא המנעול עצמו, ושיעור זה קטן מהשיעור שאמרו רבנן.

הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בדיון חפי פותחת לענין טומאה: תנו רבנן בברייתא, חפי פותחת – שני המנעול שלא נקבעו עדיין במנעול, מהורין – אינם מקבלים טומאה, שכל זמן שלא חיברם אינם ראויים לכלום, ואינם נחשבים כלי. ואם קבעו בפותחת – במנעול, נחשבים הם כלי וטמאין – מקבלים טומאה. ואם אין המנעול של כלים אלא של גל – דלת בנין, אף על פי שחיברו – את שני המנעול בדלת וקבעו במסמרים, מהורין, שכיון שהדלת מחוברת לקרקע, אינה מקבלת טומאה, משום שכל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע, שאינו מקבל טומאה.

שנינו במשנה: המוציא זבובית, שיעורו כרי לגרור בו את ראש הכרכר. הגמרא מביאה ברייתא בענין שיעור הזבובית: תנא בברייתא, המוציא סבוכית, שיעורו כרי לפצוע בה שני נימין בפתח – לחתוך שני חוטמים מהאריג בבת אחת.

שנינו במשנה: המוציא צרור או אבק, שיעורו כרי לזרוק בעוף כדי להבריתו. רבי אלעזר בר יעקב אומר בו, שיעורו כדי לזרוק בבהמה. הגמרא דנה בשיעורו של רבי אלעזר: אמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן, והוא – מה שאמר רבי אלעזר ששיעורו כדי לזרוק בבהמה ולהבריתה, היינו שבורחת מחמת שמרנשת בה – באבן כשפוגע בה, אמנם אין די בכך שבורחת משום שנבהלת כשרואה את הצרור או את האבן נורק לעברה.

שואלת הגמרא: ומה שיעורו של הצרור או האבן, משיבה הגמרא, תנא בברייתא, רבי אלעזר בן יעקב אומר, משקל עשרה זוז.

הגמרא דנה בשיעור האבנים שמקנים בהן בבית הכסא: וזנין על לבי מדרשא – נכנס לבית המדרש, שיעורו להו לחכמים, רבותי, אבנים של בית הכסא העשויים לקנח בהם שיעורן בכמה.

אמרו לו החכמים, השיעור הוא שלש אבנים כשגודל אחת הוא כזית אחת באגוז ואחת כביצה.

אמר להו זונין, וכי טורמני – מאזנים – יבנים עמו כדי לשקול את האבנים.

נמנו החכמים למנין ונמרו – וקבעו לפי רוב הדעות, שיכול לטלטל עמו כמה אבנים שנכנסות במלא תיד.

הגמרא מביאה שנחלקו בכך תנאים: תנא בברייתא, רבי יוסי אומר, מותר לטלטל לבית הכסא שלש אבנים ששיעורן הוא כזית, באגוז, וכביצה. רבי שמעון פרבי יוסי אומר משום אביו, מותר לטלטל כמה אבנים שנכנסות במלא תיד.

הגמרא מביאה דעות נוספות בענין הוצאת אבנים: תנו רבנן בברייתא, (בשבת) שלש אבנים מקורזלות – מחודדות (שהן ראויות

לקינוח) מותר להכניס לבית הכסא. ומה שיעורן של אותן אבנים.

רבי מאיר אומר, כל אחת שיעורה באגוז. רבי יהודה אומר, כל אחת שיעורה כביצה.

הגמרא אומרת סימן לזכור את הדעות במחלוקת זו: אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא, במחלוקת באן – כמו שנחלקו כאן בברייתא בשיעור האבנים, כך מחלוקת באתרוג – כך נחלקו במשנה (סוכה לד): בשיעור האתרוג הקטן ביותר הראוי למצוה, שלרבי מאיר שיעורו כאגוז, ולרבי יהודה שיעורו כביצה.

מקשה הגמרא: הרי התם מתניתין – המחלוקת שם באתרוג שנויה במשנה, והיא ידועה לכל התלמידים, הכא ברייתא – ואילו המחלוקת כאן באבנים שנויה בברייתא, שהיא אינה ידועה לכל התלמידים, ומדוע תולה רב חסדא את המחלוקת הידועה בזו שאינה ידועה.

ולכן אומרת הגמרא: אלא כך אמר רב חסדא, במחלוקת שנחלקו רבי מאיר ורבי יהודה באתרוג, כך מחלוקת באן, באבנים, ואמר כן לסימן, שאם תשכח את המחלוקת שבברייתא ותחליף דברי רבי מאיר בדברי רבי יהודה, תיזכר על ידי המחלוקת שבמשנה, שהיא דומה לה.

הגמרא מבארת שיש דברים שלא התירו לטלטל משום קינוח: אמר רב יהודה, אכל לא יטלטל את הפאנים.

שואלת הגמרא: מאי פאנים. משיבה הגמרא: אמר רבי יורא, כרשיני כבלייתא – גושי עפר שבבבל ושהיא ארץ לחה והמחירשה מעלה גושי עפר, שמכין שהם מתפוררים, אינם ראויים לקינוח, ולכן אסור לטלטלם בשבת.

הגמרא מביאה דין הנוגע לשימוש בצרור בבית הכסא בשבת: אמר רבא, אסור למשמש בפי הרעי בצרור בשבת בדרך שמשמש בחול, כיון שמשיר שערות בכך.

מקשה הגמרא: מתקיף לה – הקשה רב זוטרא לרבא, ליסתבן – האם יסכן עצמו, שהרי הנצרך להיפנות ואינו נפנה, סכנה היא לו.

מתרצת הגמרא: אין כוונת רבא שלא ימשמש כלל, אלא כוונתו היא, שלא ימשמש בדרך שמשמש בחול, אבל ראוי הוא למשמש בפאתר דר, כגון שאוחזו בשיט אצבעותיו ולא בכל ידו.

הגמרא שבה לדון בענין טלטול מוקצה לצורך קינוח: אמר רבי ינאי, אם יש מקום קבוע לבית הכסא, מותר ליטול כמה אבנים שנכנסות במלא תיד, שאף אם לא יהא צריך לכולן, ישמשו הן לקינוח בהמשך השבת. ואם לאו – אם אינו קבוע, מותר ליטול אבן אחת בבהכרע – כשיעור האמצעי מהשיעורים הנוכחים למעלה, שהם כזית כאגוז וכביצה, והיינו כאגוז.

מדובה – מכתשת קטנה של פשמים, שהיא כלי שמלאכתו לאיסור ואסור לטלטלה, אמר רב ששת, אם יש עליה עד – רושם של קינוח, המעיד שעומדת לכך, מותר לטלטלה בשבת כדי לקנח בה, שכיון שהיא מלוכלכת, הרי היא עומדת לשם קינוח, ולא כדי לדוך בה בשמים.

מקשה הגמרא: מיתבי הקשו בני הישיבה על דברי רב ששת, שנינו בברייתא, עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות – טחורים, ואלו הן, האוכל עלי קנים, ועלי גפנים, ולולי גפנים – ענפים הגדלים סביב הגפן, ומורגין בהמה – בשר הבהמה במקומות שאינו חלק בלא הוספת מלה, ושדרו – חוט השדרה של דג, ורג מלית שלא ביטל – (התבשל) כל צורפו, והשוחה שמרי יין, והמקנח עצמו בסיד, ובחרסית – לבניה כתושה, או בצרור שקינח בו חברו. ויש אומרים, אף התולה עצמה בבית הכסא – שאינו יושב כשמתפנה, אלא עומד על ברכיו. והרי מוכח בברייתא זו, שדבר שקינח בו חברו אינו ראוי לקינוח, וקשה לרב ששת שאמר שאם יש על המדוכה רושם של קינוח מותר לטלטלה כיון שעומדת לקינוח.

מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא – הברייתא ששנינו שיש סכנה לקנח בצרור שקינח בו חברו, היינו בלא – שהרושם שעליו עדיין לח, והא – מה שאמר רב ששת שמדוכה שיש עליה רושם של קינוח, עומדת לקינוח נוסף, היינו ברושם יבש.

תירץ נוסף: ואיכעית אימא – ואם תרצה תוכל ליישב זאת כך, באן המשך בעמוד קי

המשך ביאור למס' שבת ליום ראשון עמ' א

1 – הברייתא ששנינו שיש סכנה לקנח בצרור שקינח בו חבירו, היינו
2 מַצֵּד אֶחָד, כלומר, באותו צד שקינח בו חבירו, וְכֵאֵן – מה שאמר רב
3 ששת שמדוכה שיש עליה רושם של קינוח, עומדת לקינוח נוסף,
4 היינו מְשַׁנֵּי צִדָּדִין, כלומר, שראויה היא לקינוח בצידה השני.
5 תירוצ נוסף: וְאִיבָּעִית אֵימָא, הָא – רב ששת מדבר כשהקינוח שעל
6 המדוכה הוא יְיָדִיה [–שלו], וְהָא – הברייתא מדברת כשהקינוח שעל
7 הצרור הוא דְּחֻבְרִיה.
8 הגמרא מסתפקת בענין המדוכה שיש עליה קינוח: אָמַר לִיה אַבֵּי

9 לְרַב יוֹסֵף, יָרְדוּ עָלֶיהָ [–על המדוכה] גְּשָׁמִים, וְנִשְׁמַשְׁמְשׁוּ הָרוּשִׁים
10 שהיה בה, מֵהוּ, האם כיון שאין עליה רושם בטל הייחוד שלה לצורך
11 קינוח ומוקצה היא, או לא. משיבה הגמרא, אָמַר לִיה רַב יוֹסֵף, אִם
12 הָיָה עֲדִיין רִישׁוֹמָן נִיכָר קצת, כיון שעדיין מאוסה היא ואינה ראויה
13 לדוך בה בשמים, לא בטל ייחודה לצורך קינוח ומוֹתָר לטלטלה.
14 הגמרא מסתפקת בענין טלטול אבנים לבית הכסא: בָּעָא מִיָּנִיה –
15 שאל ממנו רַבָּה פַּר רַב שִׁילָא מֵרַב,

שבת דף פא עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום ראשון) קטו

1 **הַסְּדָא, מַהוּ לְהַעֲלוֹתָם אַחֲרָיו לָגַג** – האם מותר להעלות את האבנים
2 לגג אם עולה שם לעשות צרכיו, או שאסור משום שיש בזה טרחה
3 מרובה.
4 **אָמַר לִיהוֹ רַב חֲסֵדָא** לרבה בר רב שילא, **גְּדוֹל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת שְׂדוּחָה**
5 **אֶת לֹא תַעֲשֶׂה שַׁבְּתוֹרָה**, שכן מצינו שזקן שאינו שוקן כבודו להתעסק
6 באבידה, רשאי להתעלם ממנה ואינו עובר בלאו של 'לא תוכל
7 לַהֲתַעֲלֵם' (דברים כב ג), ולכן אף שאסור רבנן לטלטל אבן בשבת,
8 והמטלטלה עובר בלאו של 'לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין
9 ושמאל' (שם יז יא), מכל מקום נדחה לאו זה מפני כבוד הבריות, ולכן
10 מותר להעלות את האבנים לגג, אף שיש בזה טרחה מרובה.
11 **וְיָתִיב מְרִימָא וְקֶאֱמָר לָהּ לֵהָא שְׂמֵעָתָא** – ישב מרימר ואמר שמועה
12 זו. **אִיתִיבָהּ** – הקשה רבִּינָא לְמִרְיָמָה, שנינו בברייתא, **רַבִּי אֶלְעָזָר**
13 **אָמַר, נוֹטֵל אָדָם בְּיוֹם טוֹב קִיסִים מִזְּהִקְסִימִים שְׁלִפְנָיו** על גבי הקרקע
14 **לְחֻצוֹת בּוֹ שִׁינָיו** – ליטול הבשר שבין השיניים ולחצוץ ביניהן.
15 **וְחֻכְמִים אֹמְרִים, לֹא יִשּׁוּל קִיסִים אֲלָא מִן הָאֲבוֹס שֶׁל בְּהֶמָה** –
16 קערה שנותנים לפני הבהמות לאכול ממנה, שהקיסמים המונחים
17 שם לאכילה לבהמות מוכנים לשימוש מערב יום טוב, אבל אסור
18 ליטול מהקיסמים המונחים לפניו על הקרקע כדי ליטול הבשר שבין
19 השיניים. והרי שאף שגנאי הוא לו, שלפעמים נראה הבשר שבין
20 השיניים מבחוץ, לא התירו לו לטלטלם. ומוכח מדברי חכמים, שלא
21 הותר לטלטל מוקצה משום כבוד הבריות, וקשה לרב חסדא שהתיר
22 להעלות אבנים לגג בשבת משום כבוד הבריות.
23 מתרצת הגמרא: **הָכִי הִשְׁתָּא** – וכי כך נראה בעיניך עתה, שיש
24 להקשות מברייתא זו על דברי רב חסדא, הרי יש לחלק ולומר דְּהָתָם
25 – שם לענין נטילת קיסם שלא הוכן מערב יום טוב, לא התירו
26 לטלטלו משום כבוד הבריות, כיון שְׁאָדָם קוֹבֵעַ מְקוֹם לְפַעוּדָהּ, והיה
27 לו להכין שם קיסם מאתמול, וכיון שפשע ולא הכין, לא התירו לו
28 לטלטלו משום כבוד הבריות, אבל הָכָא – כאן לענין העלאת אבנים
29 לגג לקנח בהן, וכי אָדָם קוֹבֵעַ מְקוֹם לְבֵית הַכֶּסֶף, הרי אינו יכול
30 לדעת מערב שבת היכן יפנה, שאף אם יכין אבנים מערב שבת, אם
31 ימצא אדם במקום שהכין ילך הוא למקום אחר, ולכן התירו להעלות
32 אבנים לגג בשבת אף שיש בזה טרחה מרובה, משום כבוד הבריות.
33 הגמרא דנה עוד בענין עשיית צרכיו בשבת: **אָמַר רַב הוּנָא, אָסוּר**
34 **לְפָנֹת בְּשֻׁדָּה נִיר** – שדה שנחרשה ועומדת להיזרע, בְּשֻׁבָּתָהּ.
35 שואלת הגמרא: **מָאִי מַעֲמָא** – מה הטעם שאסור להפנות שם,
36 **אִילִימָא** – אם נאמר שמדובר בשדה חבירו, והטעם הוא מְשֻׁם
37 **דְּיוֹשָׁא** – דריסת הרגל בשדה, שדורס שם ומקלקל את החרישה
38 ומוזיק לחבירו, אם כן **אֶפְּסִילוּ בַּחּוּל נָמִי**, ומדוע אסר רב הונא רק
39 בשבת. וְאֲלָא נאמר שהטעם הוא מְשֻׁם תְּלִישַׁת עֲשָׂרִים, שיש
40 לחשוש שיטול אבנים שגדלו עליהן עשבים לקנח בהן, וכשיקנח
41 יתלשו העשבים, והרי אין לבאר כך דְּהָאֱמָר רִישׁ לְקִישׁ, צָרוּר שְׁעָלוּ
42 **בּוֹ עֲשָׂרִים**, מוֹתֵר לְקַנֵּחַ בָּהּ בשבת, משום שאינו מתכוין לתלוש
43 עשבים, וְהַתּוֹלֵשׁ מִמֶּנָּה עֲשָׂרִים בְּכוּוֹנָה תַּחֲלִילָה בְּשֻׁבָּתָהּ, חֵיִיב הָמָתָה.
44 הרי שאין לאסור ליפנות בשדה חברו בשבת משום שמוא יקנח בצרור
45 שעלו בו עשבים.
46 משיבה הגמרא: **אֲלָא** צריך לומר שהטעם שאסר רב הונא ליפנות
47 בשדה ניר בשבת הוא משום דִּילְמָא נָקִישׁ מַעֲיִלָא וְשִׁדָּא לְתַתָּא –
48 שמוא יטול צרור מלמעלה (ומתל שיש בשדה) לקנח בו, ויניחו למטה
49 (בגומא שיש בשדה), וּמִיִּתְיָיִב על הנחת הצרור בגומא מְשֻׁם דְּרָבָה,
50 **דְּאָמַר רַבָּה, הִיתָה לוֹ גּוּמָא, וּמִמָּמָה** – וסתמה, אם עשה כן בְּבֵית,
51 **חֵיִיב מְשֻׁם בּוֹנָה**, כיון שהוסיף לבנין הרצפה, ואם עשה כן בְּשֻׁדָּה,
52 **חֵיִיב מְשֻׁם חוֹרֵשׁ**, כיון שהעפר שהניח בגומא, הינו רפוי וטוב
53 לזריעה, והשוה את פני הקרקע והכינה לזריעה.
54 הגמרא דנה בדברי ריש לקיש בענין צרור שעלו בו עשבים: **גּוּפָא** –
55 נשוב לעצם דברי ריש לקיש ונבאר אותם, **אָמַר רִישׁ לְקִישׁ, צָרוּר**
56 **שְׁעָלוּ בּוֹ עֲשָׂרִים**, מוֹתֵר לְקַנֵּחַ בָּהּ בשבת, וְהַתּוֹלֵשׁ מִמֶּנָּה עֲשָׂרִים
57 **בְּשֻׁבָּתָהּ, חֵיִיב הָמָתָה**.
58 **אָמַר רַב פָּפִי, שְׂמַע מִיָּנָה** – מוכח מְדִרִישׁ לְקִישׁ שאמר שמותר

59 ליטול צרור שעלו בו עשבים כדי לקנח בו, ולא אומרים שכשמגביה
60 את הצרור נחשב שתולש את העשבים שעליו מהקרקע שיונקים
61 ממנה, **הָאִי פְּרַפִּימָא** – עציץ נקוב שזרעו בו, שְׁרִי לְמַלְטוּלִי – מותר
62 להגביהו ולטלטלו בשבת, ואינו נחשב כתולש את הזרעים ממקום
63 גידולם.
64 דוחה הגמרא: **מִתְקַנָּה לָהּ** – הקשה רַב בְּהֵנָא לרב פפי, וכי אם אָמַר
65 שמותר ליטול צרור שעלו בו עשבים לְצוּרָה קִינוּת, שיש בו משום
66 כבוד הבריות, יֵאמְרוּ שמותר לטלטל עציץ נקוב אף שהוא שְׁלָא
67 לְצוּרָה, שאפשר שעובר בזה על איסור תולש מדרבנן ורק לצורך
68 כבוד הבריות התירו.
69 אגב ההלכה הקודמת אומרת הגמרא הלכה נוספת בענין עציץ נקוב:
70 **אָמַר אַבְנִי, פְּרַפִּימָא** – עציץ נקוב, **הוּאִיל וְאֵתָא לִידָן לִימָא בֵּיה**
71 **מִילְתָּא** – כיון שבא לידינו, נוסף לומר בו איזה דבר, הִיָּה העציץ
72 מוֹנֵחַ עַל גְּבִי קֶרֶקֶע, והרימו וְהִנִּיחוּ עַל גְּבִי יְתִידוֹת, מִיִּתְיָיִב מְשֻׁם
73 תּוֹלֵשׁ, ואם הִיָּה העציץ מוֹנֵחַ עַל גְּבִי יְתִידוֹת והורידו וְהִנִּיחוּ עַל גְּבִי
74 קֶרֶקֶע, חֵיִיב מְשֻׁם גּוּמָה.
75 הגמרא דנה עוד בענין קינוח בשבת: **אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אָסוּר לְקַנֵּחַ**
76 **בְּשַׁבְּרֵי חֲרָס בְּשַׁבָּת**.
77 שואלת הגמרא: **מָאִי מַעֲמָא** – מה הטעם שאסור, **אִילִימָא** – אם
78 נאמר שהוא מְשֻׁם סְפָנָה, שמוא ינתקו שיני הכרששתא, אם כן אֶפְּסִילוּ
79 **בַּחּוּל נָמִי** – גם אסור לעשות כן, ומדוע אסר רבי יוחנן רק בשבת.
80 וְאֲלָא נאמר שהטעם הוא מְשֻׁם בְּשָׂפִים, שהמקנח בחרס אפסר
81 להזיקו על ידי כישוף, אי אפשר לבאר כן, משום שגם לטעם זה
82 יקשה, **אֶפְּסִילוּ בַּחּוּל נָמִי** לא יקנח בחרס, ומדוע אסר רבי יוחנן רק
83 בשבת. וְאֲלָא נאמר שהטעם שאסור לקנח בו בשבת הוא מְשֻׁם
84 הַשְׂרַת נִימִין – שמשייר את השיער שבפי הטבעת כיון שהוא חד, אין
85 לבאר כך, שהרי השרת השיער דְּבָר שְׂאִין מִתְבָּרִין הוּא, ורבי יוחנן
86 סובר (להלן בסמוך) שדבר שאינו מתכוין מותר.
87 **אָמַר לְהוֹ רַב נָתָן בַּר אוֹשְׁעִינָא, כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרָא רַבָּה אָמַר מִילְתָּא** –
88 אדם גדול אמר דבר זה, לפיכך יִימָא בָּהּ מַעֲמָא – יש לנו לומר בו
89 טעם, שלא יזיו דבריו מוקשים, ויש לפרש שכך כוונתו, **לֹא מִיבְּעָא**
90 **בַּחּוּל דְּאָסוּר** – אין צורך לומר שבחול אסור לקנח בחרס משום
91 כשפים, אֲבָל בְּשַׁבָּת הוּאִיל וְאֵיבָא תּוֹרַת כְּלִי עָלָיו – כיון שיש לו
92 דין כלי ושראוי לחתות בו את האש או לקבל בו מעט מימן ואינו
93 מוקצה, היה צד לומר דְּשִׁפְרִי דְּמִי – טוב הדבר שיקנח בו, שמוטב
94 שיקנח בו משיטלטל צרור שהוא מוקצה, קָא מְשַׁמְעֵנוּ לָן – משמיענו
95 רבי יוחנן שאין הדבר כן, אלא אף בשבת יקנח בצרור ולא יקנח
96 בשברי חרסים.
97 **רַבָּא מְתִנֵּי לָהּ** – רבא לומד שהטעם שאסר רבי יוחנן לקנח בשברי
98 חרס הוא מְשֻׁם הַשְׂרַת נִימִין – שמשייר את השיער שבפי הטבעת,
99 וְנִיבְעָא לִיה – וקשה לו דְּרַבִּי יוֹחָנָן אֲדַרְבֵּי יוֹחָנָן, מִי – וכי אָמַר רַבִּי
100 יוֹחָנָן שְׂאֵסוּר לְקַנֵּחַ בְּחֲרָס בְּשַׁבָּת משום החשש שמוא ישיר שערוֹת,
101 **אֲלָמָא** – אם כן מוכח שסובר שְׂדָר שְׂאִין מִתְבָּרִין אָסוּר, שהרי אינו
102 מתכוין להשרת השיער, והרי אי אפשר לומר כן, דְּהָאֱמָר רַבִּי יוֹחָנָן,
103 **הִתְלָבָה נַפְסָתָהּ בְּסָתָם מְשֻׁנָּה** – כמשנה שנסנית בסתם ולא הוזכר
104 שם התנא ששנאה, וְתָנִן – ושנינו בסתם משנה (נזיר מב.), **נִזִּיר חוֹפֶה**
105 – מחליק שערות ראשו, וּמִפְסִיפִס – מפריד ביניהן, ואף אם משייר
106 שעריו אינו מתכוין לכך, ודבר שאינו מתכוין מותר, **אֲבָל לֹא סוֹרֵק**
107 במסרק, שכן ודאי משייר שיער בכך, ואף הסובר שדבר שאינו מתכוין
108 מותר מודה ב'פסיק רישיה' שאסור. ואם כן רבי יוחנן הסובר שהלכה
109 כסתם משנה, סובר שההלכה כמשנה זו שדבר שאינו מתכוין מותר.
110 מסיקה הגמרא: **אֲלָא מִתְּוִרְתָּא** – ברור שצריך לומר שטעמו של רבי
111 יוחנן שאסר לקנח בשברי חרס בשבת הוא צָרֵר בְּרִבֵּן נָתָן בַּר אוֹשְׁעִינָא
112 שביאר שהוא משום סכנה או משום כשפים.
113 הגמרא מבארת את ענין הכשפים הנעשים למקנח בכלי חרס.
114 שואלת הגמרא: **מָאִי בְּשָׂפִים** – מהו ענין הכשפים השולטים במי
115 שמקנח בחרס. משיבה הגמרא: **בִּי הָא** – כמו המעשה דְּרַב הַסְּדָא
116 וְרַבָּה בַּר רַב הוּנָא הוּוּ קָא אֲוִלִי בְּאֶרְבָּא – הפלילו בספינה, אֲמָרָה

המשך ביאור למס' שבת ליום ראשון עמ' ב

1	לְהוֹתָּהּ הֵיכָל מִטְרוֹנִיתָא – אשה נכרית חשובה, אוֹתָבֵן בְּהַדִּיכּוֹ –	מִלְתָּא – אמרו הם דבר על ידי שם טהרה וְשִׁירֵיהֶּא – והתירו את	5
2	הושיבו אותי עמכם בספינה, וְלֹא אוֹתָבוּהָ – ולא הושיבוה. כיון שלא	הספינה. אָמְרָה לְהוֹתָּהּ מֵאֵי אֵיֶעֱכִיד לְכוּ – מה אוכל לעשות לכם,	6
3	הושיבוה אָמְרָה אֵיהִי מִלְתָּא – אמרה היא דבר של כישוף, ואִסְרָתָהּ	שאינ אני יכולה להזיק לכם,	7
4	לְאַרְבָּא – וקשרה את הספינה שלא לזוז ממקומה, אָמְרוּ אֵינָהּ		